

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΥ.

"Έχει γλυκόλογα, και χαμογέλια,
Καί τσακίσματα που σε τρελλαίνουν,
Στα μάτια δάκρυα, 'ς τὰ χείλη μέλια
Που σε πεθαίνουνε και σ' ανασταίνουν,
Και λές 'περήφανα όλου του κόσμου :
'Ο ἄγγελός μου !

Τὰ έχει πρόχειρα' μὰ χάρισμά σου ;
Αὐτό εἶν' ἄδικο' σου τὰ πουλάει·
Τὴν εὐτυχία σου και τὰ μυκλά σου :
Νὰ τὸ ἀντάλλαγμα που σου ζητάει,
Και θ' ἔχεις ἄδικο, ἂν πῆς του κόσμου :
'Ο διάολός μου !

Κι' όταν μεθούριο ἀφανισμένο,
Γυμνὸ, θεότρελλο σὲ παρατήρη,
Και, φίνος ἔμπορος, 'ς τὸν πρώτο ξένο
'Απ' ταῖςπραματειαῖς της πᾶ' νὰ πουλήση,
Θὰ ἔχεις ἄδικο ἂν πῆς αἰόμα :
'Η παληοβρόμα.

(1879)

'Αμέθυστος.

ΚΑΡΑΜΕΛΑΙΣ

Αἱ Λιχάδες ὠνομάσθημεν οὕτω διότι ὁ Ἡρακλῆς ἐβρί-
ψεν ἐκεῖ ποτε τὸν Λίχαν.

'Όταν ἐπεσκέφθη αὐτὰς ὁ Βασιλεὺς πρὸ διετίας, ἤρω-
τησε τὸν ἐκεῖ ὑπομοίραρχον.

— Καὶ ξεύρεις ποτε ἐβρίξε ἐδῶ ὁ Ἡρακλῆς τὸν Λίχαν ;

— Μὲ συγχωρεῖτε, Μεγαλειότατε, ἀπαντᾷ ὁ ὑπομοί-
ραρχος, δὲν ἤμouνα τότες ἀποσπασματάρχης.

Τὶ κακαὶ γλώσσαις !

Ξεύρατε πῶς ἐβάπτισε ἕνας τὴν ἀχαμνὴν ὡς τηλεγρα-
φικὸν στυλον δεσποινίδα Ρ. ἥτις ἐπιτηδεύεται τὴν φι-
λόσοφον ;

— Λογίαν βρέκα !

'Επρόκειτο περὶ τοῦ δικαστοῦ Τ. ὅστις τίποτε δὲν ἀν-
τιλαμβάνεται ἀπὸ τὰς δικαζομένας υποθέσεις.

Εὐφύης δικηγόρος ἔλεγε :

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δικάζει πάντοτε ἐρήμη !

Μία γνωστὴ Κυρία ἐζήτησεν ἐπιμόνωσ ἀπὸ τὸν ἄνδρα
τὴν νὰ ἀναγνώσῃ τὴν περίφημη *Narâ*.

Εὐρίσκειτο εἰς τὰς σκανδαλωδεστέρους σελίδας.

Τίς ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῆ ὅτι ἡ Ἰατρικὴ, ἥτις πρὸ
δεκαετηρίδων τιῶν ἐκράτει εἰς τὴν μίαν χεῖρα τὸ «γλυ-
στῆρι», καὶ εἰς τὴν ἄλλην τὸ «Φλεβοτόμον», ἡ Ἰατρικὴ
τοῦ Gil-Blas, ἀφοῦ διὰ τελευταίαν φορὰν ἐφήρμοσεν ἐρ-
έκυτῆς τὰ δύο ταῦτα ὄργανα διὰ νὰ καθαρισθῆ ἀπὸ το-
σοῦτων προλήψεων, ἤθελεν ἐπὶ τέλους συμπραχάθει ὑπὸ
τὸ μέγα κράτος της τῆ ἀρωγῆ καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν
της ἐπιστημῶν ἄπειρον πληθὺν ζητημάτων, τὰ ὅποια
ἄλλοτε ἐθεωροῦντο ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν φιλοσό-
φων, ἠθικολόγων καὶ κοινωνιολόγων ἐξεταζόντων αὐτὰ
διὰ τῶν ἐξόδων τῆς φαντασίας των ;

Δὲν ἐννοῶ βεβαίως ἐκείνην τὴν Ἰατρικὴν τὴν ὁποῖαν
μυθάζει τις διὰ νὰ θεραπεύῃ νόσους τινὰς καὶ νὰ χρη-
σιμεύῃ ὡς πόρος ζωῆς μόνον· ἀλλ' ἐκείνην, ἥτις τῆ βοή-
θειᾳ καὶ τῶν ἄλλων μετ' αὐτῆς στενωῶς συνδεδεμένων
φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὡς καὶ τῶν διαφόρων αὐτῆς κλά-
δων, συμβάλλει εἰς τὴν κατανόησιν ὄχι μόνον τοῦ ὄργα-
νισμοῦ αὐτοῦ μεμονωμένου, ἀλλὰ καὶ τῶν νοσοῦσῶν ἠθι-
κῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ, τῆς κοινωνίας, τῶν ἐθνῶν, τῆς
ἱστορίας ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, τῶν νόμων τῆς ἀνα-
πτύξεως τῶν φυλῶν αὐτῆς καὶ πλείστον ἄλλων ζητημά-
των ἐχόντων ὑψίστην φιλοσοφικὴν σημασίαν καὶ ἐπι-
δρώντων ἐφ' ὅλης τῆς ἱστορίας τῆς παρούσης ἢ μελλού-
σης γενεᾶς διὰ τῆς ἐπικρατήσεως ἰδεῶν καὶ πεποιθήσεων,
αἵτινες δίδουσιν τοιαύτην ἢ τοιαύτην διεύθυνσιν εἰς τὰς
πράξεις τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς ἐκάστην ἐποχὴν τῆς παρελ-

θούσης ἱστορίας παρατηροῦμεν ὅτι ἀναλόγως τῶν ἐπικρα-
τουσῶν φιλοσοφικῶν ἢ θρησκευτικῶν ἰδεῶν εἶχεν ἀνάλο-
γον κράσιν καὶ χαρακτῆρα ἡ ἀνθρωπότης. Πολιτεῖαι, νό-
μοι, ἄθῃ, προλήψεις κοινωνικὴ κατάστασις, πάντα ἐξ
αὐτοῦ ἐξηρτῶντο !

— Ὡστε, διέκοψε ζωηρῶς ὁ Σωκράτης, ὅλα αὐτὰ ἔχουν
σχέσιν μετὰ τὴν Ἰατρικὴν ; Περιέργον !

— Μὰ βεβαίωτατα ! ποῖον ζήτημα ἐν τῇ Ἰατρικῇ θὰ
θίξη, χωρὶς νὰ κινηθῶν ὅλα ὁμοῦ τὰ ἄλλα, τὰ ὅποια
σε ἀνέφερα ; Ποῖον φαινόμενον, συμβαῖνον ἐν οἰκῷ ποτε
ὄργανισμῷ, πρὸς κατανόησιν του δὲν ἔχει τις ἀνάγκην νὰ
ἀναδράμῃ μέχρι τῶν πηγῶν, ἐνθα εὐρίσκειται ἡ μήτηρ
Φύσις ; Πῶς θὰ ἐννοήσῃ τις τὴν παρουσίαν τοῦ ἀνθρώ-
που καὶ τὴν θέσιν, ἣν κατέχει, ἐὰν δὲν ἀνατρέξῃ μετὰ
τοῦ Φυσιοδίφου μέχρι τῆς στοιχειώδους ἐκφάνσεως τῆς
ζωῆς παρουσιαζομένης ὑπὸ μορφήν ἐνὸς ἀπλουστάτου ζω-
ορίου Μονοκυττάρου, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν
ἀνάπτυσιν αὐτοῦ, ἕως οὗ φθάσῃ εἰς τὸν ἀνθρώπον ; ἐὰν
δὲν πράξῃ οὕτω, τότε θὰ κατανήσῃ νὰ παραδεχθῆ τὴν
κομικωτάτην ἰδέαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος παρουσιάσθη δι' ἐνὸς
φωσφηματος εἰς τὴν Γῆν. Ἐν φύσημα θεϊκὸν ἢ ἀνθρώπινον
τὸ πολὺ δύναται νὰ ἐκτοπίσῃ μερικὰς μῖαιας, καὶ οὐδὲν
πλέον. Ἴδου λοιπὸν ὅτι ὁ Ἰατρὸς ἐπιστήμων συνταυτί-
ζεται μετὰ τὸν Φυσιοδίφην ἐξετάζοντα τὴν ἀρχὴν τῆς γε-
νέσεως τῶν ὄντων· ζητεῖ τὴν συνδρομὴν του εἰς εἰδι-
κά τινα ζητήματα· ἀνέρεται εἰς τὴν σφαῖραν τῶν φυ-

— Ά! μὰ εἶναι μιὰ ἀηδία αὐτὴ ἡ Νανά.

— Δὲν σοῦ τῶλεγα, γυναῖκά μου . . . Ἐσὺ τὸ γουδί, τὸ γουδοχέρι.

Ἐ μὰ νὰ κ' ἐγώ, γιὰ νὰ τιμωρήσω τὸν ἑαυτὸν μου, θὰ τὴν διαβάσω ὡς τὸ τέλος καὶ δύο φοραὶς μάλιστα!

Ἄκρον ἄκρον ἀτυνομικοῦ ζήλου :

Νὰ ζητοῦν νὰ ἀνακαλύψουν μιὰ κρυφὴ . . . σκιάλα

ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΔΙΚΗ.

(ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΕΝ ΣΥΡΑ ΑΠΑΝΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ.)

Ἡ ἀπὸ τοῦ Π. Σαββάτου ἀρχαμένη ἐνώπιον τῶν ἐν-
ταῦθα Κακουργιοδικῶν, κατὰ Σταμπούλοπούλου κλπ.
ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς Πέμπτης.

Ἄλλὰ τίς ἡ δίκη αὕτη; Ποῦ ἐγκτεται ἡ σπουδαί-
της τῆς; Πῶς ὁ ἐξαήμερος αὐτὸς πάταγος;

Ἄν ἡ σπουδαιότης δὲν τῇ ἀπεδόθη παρὰ τοῦ ἰδίου
παθόντος Δημοπούλου διὰ τῶν φυλλαδίων καὶ λιβέλ-
λων, δι' ὧν κατεσκώτισε τὴν ἀτμοσφαῖραν, καὶ ἐξ ὧν
δύνασαι νὰ εὕρης εἰς οἰονδήποτε μέρος, ἔστω καὶ ἄ-

κατανόμαστον τοῦ οἴκου σου, ἂν δὲν ἐγκτεται ἡ σπου-
δαιότης ἐν τῇ φανατικῇ καταδιώξει τοῦ Δημοπούλου,
κατὰ παντὸς ὑπόπτου, Προξένου, Δικαστοῦ, ἰδιώτου ἢ
Ἵπουργοῦ, ἂν δὲν ἐγκτεται ἐν τῇ πενταστῆ; (!!!)
προφυλακίσει τῶν κατηγορουμένων καὶ τοῦ θανάτου ἐξ
αὐτῶν, τοῦ μὲν Δηλαρᾶ ἐν ταῖς φυλακαῖς, τοῦ δὲ Γο-
νίδου, ἐν τῇ φυγοδικίᾳ, μὰ τὸν Δημόπουλον, ἀγνοῶ ποῦ
ἐγκτεται αὕτη.

Πρόεδρος ἐν τῇ δίκῃ εἶναι ὁ ἀγαθὸς Μανιάκης, Σύ-
νεδροι δὲ οἱ Ζερβουδάκης καὶ Ναυτίης, τοῦ ὑπὸ τὴν κυ-
βέρνησιν τοῦ δικαστικοῦ σκάφους.

- Εἰσαγγελεὺς, ὁ εὐφραδὴς κ. Ἐμμ. Λυκούδης.
- Γραμματεὺς, ὁ στερεότυπος φίλος σου Βεκαρέλλης.
- Πολ. Ἐνάγων, ὁ παθὼν μετὰ τῶν δικηγόρων Τόμκν καὶ Βενιζέλου.
- Συνηγόροι, οἱ Μπουφίδης, Σαλταμπάσης καὶ Γεράρ-
δος, καὶ
- Κατηγορούμενοι, οἱ ἐπιζῶντες Γ. Σταμπούλοπούλος
καὶ Π. Πράτσινας.

Πολλὰ τὰ κατὰ τὴν μακρὰν διάρκειαν τῆς ὅλης δι-
κης λαθόντα χώραν, ἅτινα παρατρέχω, καθ' ὅσον καὶ
ὁ χρόνος ἐπιλείπει μοι, καὶ χῶρος ἤθελε καταληφθεῖ
πολύς εἰς τὰς στήλας τοῦ «Μὴ Χάρεσαι» διὰ δίκην,
ἥτις παρ' ἀξίαν ἔλαβεν ἄτοπον σπουδαιότητα.

Οὐχ ἤττον δὲν δύναμαι ν' ἀπαρῶω καὶ περιλήψιν
αὐτῆς βραχεῖαν, τὸ μὲν, ὅπως ἀναπαύσω τὴν συνείδησίν
μου ἀπέναντι τῆς ἠθικῆς ὡς ἀναπαυροῦ τοῦ υπογεωσέως
μου, τὸ δὲ χάριν τοῦ περιέργου κοινοῦ, οὐ μόνον τῆς
Ἑλλάδος, ὅπερ τόσα καὶ τόσα περὶ αὐτῆς τῆς δίκης

σιοδιφικῶν φιλοσόφων ζητεῖ πρὸς τούτοις τὴν συνδρο-
μὴν τοῦ Φυσικοῦ, τοῦ Χημικοῦ, τοῦ Γεωλόγου, τοῦ
Γεωγράφου, τοῦ Ζωολόγου, ὅταν θελήσῃ νὰ ἔχη ὅσον τὸ
δυνατὸν ἀκριβῆ ἰδέαν τῆς ἀνατομικῆς ἢ φυσιολογικῆς
του σημασίας. Ὅλοι οἱ ἐξετάζοντες οἰονδήποτε ἀντικεί-
μενον τῆς Φύσεως ὀφείλου νὰ ἔχωσι γενικὰς τινὰς τού-
λάχιστον γνώσεις ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν κλάδων αὐ-
τῆς, διαιρεθείσης τεχνητῶς εἰς διαφόρους κλάδους πρὸς
εὐκολωτέραν μελέτην αὐτῶν. Αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι εἶνε
ἐν κράτος ἀπέραντον διαιρούμενον εἰς πολλὰς ἐπαρχίας
συγκεχυμένας ἀνευ διαγεγραμμένων ὁρίων ἕκαστος ἐπαρ-
χος ἔχει δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἄλλου,
πλειότερον δὲ πάντοτε εἰς τῆς ἰδικῆν του συμβουλευεῖ
καὶ συμβουλεύεται, καὶ οὕτω διοικεῖται τὸ μέγα Βασί-
λειον, ὅπερ καλεῖται Φύσις! Δὲν ὑπάρχει αὐτοκράτωρ
νοῦς νὰ τὸ κυβερνήσῃ ὅλον μόνος του! Εἰς τὸ μερίδιον
τοῦ Ἱατροῦ ἔπεσον ἡ ὀρειοτέρα ἐπαρχία ὁ Ἄνθρωπος.
Εἰς Ἱατρὸς λοιπὸν ὀφείλει νὰ ἔχη ὅλας ἐκείνας τὰς
γνώσεις, αἵτινες ἀφορῶσι τὸν ἄνθρωπον ὑφ' ὅλας τὰς ἐ-
πόψεις ἂν θέλετε, τὸν διοικητὴν τῆς ἐπαρχίας ταύτης
ὅς μὴ τὸν ὀνομαζόμενον Ἱατρὸν, ἀλλὰ Ἄνθρωπολόγον
διότι Ἱατρὸς ὀνομαζεῖται ὁ ἐξετάζων τὸν ἄνθρωπον νο-
σοῦντα μόνον ἀλλὰ τίς θὰ ἦτο ἄνθρωπολόγος, ἐὰν δὲν
ἔχη καὶ ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις τοῦ Ἱατροῦ
πλὴν τῆς χρήσεως μερικῶν φαρμάκων καὶ τιναν λεπτο-
μερειῶν τῶν νόσων; Ὁ Ἱατρὸς ὅθεν καὶ ὁ ἄνθρωπολό-

γος τυττίζονται σχεδὸν ἔχουν τὰς αὐτὰς γνώσεις μὲ
μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ἄνθρωπολόγος ἐξετάζει τὸν
ἄνθρωπον ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ εἰς ὅλα τὰ σημεῖα
τῆς Γῆς. Γνωρίζετε δὲ, κύριε Θόμασον, οἱ ἄνθρωπολόγοι
ὑπόσας ἀνακαλύψαις νεωστὶ ἕκαμον καὶ πόσον συνέβαλον
εἰς τὴν ἀνακάλυψιν μεγάλων φιλοσοφικῶν ἀληθειῶν
δυσκρίνησαν πολλὰ ζητήματα περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ
ἄνθρωπου, τῶν διαφόρων φυλῶν, τῆς ἐπιδράσεως τοῦ
κλίματος, τῶν ἡθῶν, τοῦ ἐδάφους, τῆς γεωγραφικῆς
θέσεως, τῆς ἀναπτύξεως τοῦ νοῦς σὺν τῇ ἀναπτύξει τοῦ
ἐγκεφάλου καὶ τοῦ κρανίου, τῆς ἱστορίας τῶν ἐθνῶν ἐν
τῇ παραρχαιοτάτῃ ἐποχῇ κτλ. Περὶ ὅλων αὐτῶν εἶνε
δυνατὸν εἰς Ἱατρὸς νὰ πραγματευθῇ. Ἄλλὰ πάντα ταῦ-
τα ἐδῶ θεωροῦνται λελυμένα ποῖος τῶν ἐδῶ ἐνδόξων
ἄνδρῶν θὰ χάσῃ τὸν καιρὸν τοῦ ἵνα καταγείνη εἰς αὐτὰ;
Τῆς Ἱατρικῆς ὁ σκοπὸς εἶναι ὀλιγώτερον νὰ θεραπεύ-
σῃ τὸ νοσοῦν σῶμα καὶ τὸν ἐγκέφαλον δηλαδὴ τὴν ψυ-
χὴν του ἢ νὰ προλαμβάνῃ ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν
σκοπὸν αὐτὸν πόσον γνώσεων ἀνάγκην ἔχει! Διὰ νὰ
προληφθῇ μίᾳ νόσος τοῦ σώματος ἢ μίᾳ ἀσθένειᾳ καὶ
δικαστροφῇ τοῦ νοῦς, πρέπει πρότερον τὰ αἴτια νὰ εἶνε
γνωστὰ ὅσον τὸ δυνατόν. Πόλις, ἔδαφος, κατοικίαι,
ἕδωρ, ἀήρ, θερμοκρασία, τροφή, γάμοι, ἀνατροφή, ἥθη,
τέχναι, πολιτεία, νόμοι, κοινωνικὴ κατάστασις καὶ
τόσα ἄλλα εἶνε ἰσχυραὶ αἰτίαι, αἵτινες ὁμοῦ καὶ εἰς
περιστάσεις τινὰς πλειότερον μίᾳ ἐξ αὐτῶν πλάττουσι